

สรุปการเสวนาเรื่อง “ไขข้อข้องใจเรื่องโรคสมองเสื่อมในผู้สูงอายุและนวัตกรรมที่ช่วยในการดูแล”
ในวันศุกร์ที่ 9 มีนาคม 2561 เวลา 13.00 – 17.00 น.
ณ ห้องประชุม CC-305 อาคารที่ 14 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย

ที่มา

ปัญหาโรคสมองเสื่อม เป็นปัญหาสำคัญที่พบมากขึ้นในสังคมผู้สูงอายุ ซึ่งมีผลกระทบต่อครอบครัวจำนวนมาก การเสวนานี้เป็นเวทีที่จะให้ความรู้ และไขข้อข้องใจเรื่องโรคสมองเสื่อมในผู้สูงอายุ การดูแลที่เหมาะสม และเล่าถึงการพัฒนาวัตกรรมการช่วยการดูแล โดยการผสมผสานองค์ความรู้สหสาขาทั้งด้านการแพทย์ การพยาบาล การออกแบบและวิศวกรรม

ประเด็นที่ได้

- โรคสมองเสื่อม มีสาเหตุหลักหลายประการ ได้แก่ โรคหลอดเลือดสมอง โรคอัลไซเมอร์
- ความแตกต่างระหว่างโรคอัลไซเมอร์และโรคสมองเสื่อม
- วิธีการสังเกตอาการโรคสมองเสื่อมในผู้สูงอายุ
- โรคสมองเสื่อมเป็นโรคที่ไม่มีวิธีการรักษา การดูแลประคับประคองโดยผู้ดูแล ญาติและครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญ
- ลูกหลานและญาติต้องเป็นผู้ปรับตัวและทำความเข้าใจพฤติกรรมของผู้สูงอายุที่เป็นโรคสมองเสื่อม
- การรักษาโรคสมองเสื่อมที่ดีที่สุดไม่ใช่การรับประทานยา หรืออาหารบำรุง แต่เป็นการดูแล อย่างเข้าใจและความยืดหยุ่น
- ศูนย์ผู้สูงวัย สุขกายสุขใจ สถาบันประสาทวิทยา เป็น สถานดูแลผู้สูงอายุโรคสมองเสื่อม ประเภท Daycare มีรูปแบบวิธีการดูแลผู้สูงอายุด้วยการทำกิจกรรมบำบัด และมีการให้คำปรึกษาสำหรับญาติผู้สูงอายุ
- นวัตกรรมที่ช่วยเหลือผู้ดูแลผู้ป่วยโรคสมองเสื่อม ทีมวิจัย ที่เอ็มเทค สวทช. ได้ร่วมออกแบบ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ สำหรับผู้สูงอายุและผู้ป่วยสมองเสื่อม

โดยใช้กระบวนการการออกแบบ design thinking และ Human-centric design ซึ่งเน้นที่ความเข้าใจบริบทและความต้องการของผู้ใช้ ในระหว่างการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เราได้คำแนะนำ จากผู้เชี่ยวชาญ จากโรงพยาบาลรามาริบัติ และสถาบันประสาทวิทยา

ผลิตภัณฑ์แรกที่ทีมวิจัยเราได้พัฒนาขึ้น คือ “เกมฝึกสมอง” (ชื่อเล่น MONICA) สำหรับช่วยกระตุ้นและฝึกสมองผู้สูงอายุ เป็นเกมใน iPad ที่สามารถเล่นผ่านจอโทรทัศน์ได้ และมีปุ่มกดไร้สาย ที่ผู้สูงอายุมองเห็นชัดและจับถนัด เกมนี้ช่วยฝึกสมอง ด้านสมาธิ ความจำ การเรียนรู้ การมองเห็นและตอบสนอง การวางแผน การตัดสินใจ ภาษา และยังช่วยให้ผู้สูงอายุเพิ่มภูมิใจ มั่นใจในความสามารถของตนเอง ด้วยการเอาชนะ ระดับความยากที่เพิ่มขึ้นของเกม

ผลิตภัณฑ์ที่ 2 ที่ทีมวิจัยเราได้พัฒนาขึ้น คือ “ผ้ากระตุ้นสมอง” (ชื่อเล่น AKIKO) ซึ่งเป็นผ้าห่มที่มีความอ่อนนุ่มและสวยงาม มีการเย็บพิเศษ สำหรับกระตุ้นประสาทสัมผัส เพื่อช่วยทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกผ่อนคลาย ลดความกระวนกระวาย ตัวผ้าห่มมีช่องสำหรับใส่รูปภาพ หรือกลิ่นหอม ที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความคุ้นเคยและความชอบของผู้สูงอายุ เพื่อช่วยกระตุ้นความทรงจำที่ดี ยังช่วยฝึกความจำ การคิดตัดสินใจ ด้วยการเล่นเกมกับสิ่งที่ใส่ในผ้า

โดยทั้ง 2 ผลิตภัณฑ์ ทั้งเกมฝึกสมองและผ้ากระตุ้นสมอง ยังสามารถช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุ ผู้ดูแล และครอบครัวได้ด้วย เหมาะสมกับการนำไปใช้ได้ทั้งที่บ้าน สถานดูแลผู้สูงอายุ และโรงพยาบาล

